

The IV European Congress of Psychology: Ένας απολογισμός

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΓΕΩΡΓΑΣ
Πανεπιστήμιο Αθηνών

ΘΕΩΝΗ ΒΕΛΛΗ
Πανεπιστήμιο Κρήτης

ΗΛΙΑΣ ΜΠΕΖΕΒΕΓΚΗΣ
Πανεπιστήμιο Αθηνών

ΜΑΡΙΑ ΚΑΪΛΑ
Πανεπιστήμιο Αιγαίου

ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ ΧΑΝΤΖΗ
Πανεπιστήμιο Πατρών

ΑΝΔΡΕΑΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ
Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Το άρθρο αυτό είναι μια ανασκόπηση του 4ου Πανευρωπαϊκού Συνεδρίου Ψυχολογίας, που έγινε στην Αθήνα τον Ιούλιο 1995. Ειδικότερα, συνοψίζει τα θέματα που συζητήθηκαν στη διάρκεια του Συνεδρίου, τις ποικίλες δραστηριότητες που έλαβαν χώρα και τις διάφορες Ψυχολογικές Εταιρείες που εκπροσωπήθηκαν επίσημα.

Το IV European Congress of Psychology, το Τέταρτο Πανευρωπαϊκό Συνέδριο Ψυχολογίας, πραγματοποιήθηκε στην Αθήνα από 2 μέχρι 7 Ιουλίου 1995 στο κτήριο της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών. Το συνέδριο οργανώθηκε από την Ελληνική Ψυχολογική Εταιρεία και το Σύλλογο Ελλήνων Ψυχολόγων. Θέλουμε να σημειώσουμε αμέσως ότι η συνεργασία ανάμεσα στις δύο ψυχολογικές εταιρείες καθ' όλα τα στάδια της προετοιμασίας του συνεδρίου διακρίθηκε για το υψηλό της επίπεδο και πιστεύουμε ότι αποτελεί υπόδειγμα «προς μίμηση» για όλες τις καινούργιες γενιές ψυχολόγων στον τόπο μας.

Το συνέδριο οργανώθηκε υπό την αιγίδα της European Federation of Professional Psychologists Associations (EFPPA), που αποτελείται από 26 εθνικούς συλλόγους ψυχολογίας, ένας από τους οποίους είναι ο Σύλλογος Ελλήνων Ψυχολόγων (ΣΕΨ). Η Ελληνική Ψυχολογική Εταιρεία (ΕΛΨΕ), όπως είναι γνωστό, είναι μέλος της

International Union of Psychological Science (IUPsyS). Η διεθνής αυτή ένωση, με την απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της να συμμετάσχει επίσημα στο συνέδριο, έδωσε κύρος στο συνέδριο και βοήθησε ουσιαστικά στην οργάνωσή του. Ευχαριστούμε τον Πρόεδρο της IUPsyS Kurt Pawlik και το Γενικό Γραμματέα Gery d' Ydewalle για τη βοήθεια αυτή. Εξάλλου, η επίσημη συμμετοχή του International Association of Applied Psychology (IAAP), της αρχαιότερης διεθνούς ψυχολογικής εταιρείας, στην οργάνωση του συνεδρίου ήταν επίσης ένα σημαντικό γεγονός που συνέβαλε στην επιτυχία του συνεδρίου. Ευχαριστούμε τον πρώην πρόεδρο του IAAP Χάρη Τριάντη και τον πρόεδρο Bernhard Wilpert για τη βοήθειά τους.

Τα μέλη της Οργανωτικής Επιτροπής του Συνεδρίου που προέρχονται από την ΕΛΨΕ ήταν ο Δημήτριος Γεώργας, Πρόεδρος, ο Ηλίας Μπεζεβέγκης, Γενικός Γραμματέας, η Αλεξάνδρα Χαντζή, Υπεύθυνη για το Πρό-

γραμμα και το Βιβλίο Περιλήψεων, η Θεώνη Βελλή, Ταμίας, η Μαρία Καίλα, Υπεύθυνη για το Μέσα Ενημέρωσης. Ο Ανδρέας Δημητρίου ήταν συμπρόεδρος της Επιστημονικής Επιτροπής. Επίτιμος Πρόεδρος του Συνεδρίου εκ μέρους της ΕΛΨΕ ήταν ο Ιωάννης Παρσκευόπουλος.

Ο κεντρικός στόχος, όταν αναλάβαμε την οργάνωση αυτού του συνεδρίου, ήταν να προβάλουμε σε ολόκληρη την επιστημονική κοινότητα την ευρωπαϊκή ψυχολογία σε όλες τις πλευρές της, τόσο στο επιστημονικό-ερευνητικό όσο και στο πρακτικό-επαγγελματικό επίπεδο. Όπως θα δείξουμε στη συνέχεια, ο στόχος αυτός φαίνεται πως έχει επιτευχθεί σε ένα μεγάλο βαθμό. Ο κυριότερος ίσως λόγος για την επιτυχία αυτή ήταν κυρίως η επινοήση της Οργανωτικής Επιτροπής να προσκαλέσει και να συμπεριλάβει ως συνεργάτες Ευρωπαϊκές και διεθνείς ψυχολογικές εταιρείες. Συγκεκριμένα, στη διαδικασία της δόμησης του Συνεδρίου, χρησιμοποιήσαμε και εφαρμόσαμε την έννοια του Participating Association (Συμμετέχουσα Εταιρεία), προσφέραμε, δηλαδή, σε ευρωπαϊκές και σε διεθνείς ψυχολογικές εταιρείες τη δυνατότητα να συμμετέχουν επίσημα στο Συνέδριο. Η συμμετοχή αυτή υλοποιήθηκε ως εξής: Κάθε εταιρεία, που αποδέχτηκε την πρόσκλησή μας, είχε τη δυνατότητα να επιλέξει από προτάσεις των μελών της, συμπόσια, ελεύθερες ανακοινώσεις, αναρτημένες εργασίες και workshops, τα οποία παρουσιάστηκαν στη διάρκεια του συνεδρίου. Επίσης μπορούσε να προτείνει έναν εκπρόσωπό της ως έναν κύριο ομιλητή στο συνέδριο. Όλες αυτές οι δραστηριότητες της κάθε εταιρείας εμφανίστηκαν στο Πρόγραμμα του Συνεδρίου με τη σημείωση «Υπό την αιγίδα της εταιρείας...»

Τελικά, συμμετείχαν επίσημα στο Συνέ-

δριο οι τρεις διεθνείς ομοσπονδίες ψυχολογίας, που αναφέρθηκαν ήδη, οι 26 ευρωπαϊκοί σύλλογοι-μέλοι της EFPPA, 26 άλλες ευρωπαϊκές επιστημονικές εταιρείες και σύλλογοι, καθώς και 12 διεθνείς ψυχολογικές εταιρείες. Νομίζουμε ότι όλοι οι ψυχολόγοι στη χώρα μας δικαιούνται να είναι υπερήφανοι για το γεγονός ότι, με βάση τα παραπάνω στοιχεία, το συνέδριό μας υπήρξε η μαζικότερη συγκέντρωση ψυχολογικών εταιρειών και συλλόγων τόσο στην Ευρώπη όσο και διεθνώς στην ιστορία της ψυχολογίας.

Το επίτευγμα της οργανωτικής επιτροπής να συγκεντρώσει στην Αθήνα σχεδόν όλες τις ευρωπαϊκές ψυχολογικές εταιρείες και συλλόγους είχε ως συνέπεια την ανταλλαγή απόψεων, όχι μόνον για επιστημονικά θέματα, αλλά επίσης για ζητήματα που αφορούν τη θέση και το ρόλο της ψυχολογίας, ως επιστήμης και ως επαγγέλματος, στη σύγχρονη Ευρώπη. Αυτός ήταν, άλλωστε, ένας από τους σκοπούς του Συνεδρίου. Πράγματι, οι πρόεδροι των εταιρειών, αλλά και πολλοί άλλοι διακεκριμένοι ευρωπαίοι ψυχολόγοι είχαν προγραμματισμένες ευκαιρίες να συζητήσουν βασικά θέματα, όπως η κατανομή των χορηγών για την έρευνα από την Ευρωπαϊκή Ένωση και το μερίδιο της ψυχολογίας, οι νόμοι για την άσκηση της ψυχολογίας στις χώρες της Ευρώπης, κ.ά. Όσον αφορά στο πρώτο θέμα, είναι γεγονός ότι πολλές ευρωπαϊκές ψυχολογικές εταιρείες έχουν συνειδητοποιήσει ότι η Ψυχολογία δεν έχει μια ενιαία εκπροσώπηση στα κέντρα αποφάσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, δηλαδή στις Επιτροπές (στις Βρυξέλλες), στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο (στο Στρασβούργο), κάτι που συμβαίνει με τις παραδοσιακές εταιρείες άλλων επιστημονικών κλάδων, όπως οι γιατροί, οι δικηγόροι, οι μηχανολόγοι, κ.ά. Από τις συζητήσεις διεφάνη ότι έχει γίνει συνειδηση

από τα διοικητικά συμβούλια πολλών ψυχολογικών συλλόγων ότι, στο κατώφλι του 21ου αιώνα, η Ψυχολογία θα πρέπει να οργανωθεί ως ενιαία ομοσπονδία στην Ευρώπη, αν επιθυμεί να προβληθεί και να γίνει «ανταγωνιστική» σε σχέση με τις άλλες επιστήμες και επαγγέλματα, στην επίλυση προβλημάτων της Ευρωπαϊκής ηπείρου. Πιστεύουμε ακράδαντα ότι το Τέταρτο Πανευρωπαϊκό Συνέδριο Ψυχολογίας διαδραμάτισε καταλυτικό ρόλο στη μελλοντική οργάνωση μιας πανευρωπαϊκής ψυχολογικής ομοσπονδίας.

Για τα επαγγελματικά, θα θέλαμε εδώ να παρουσιάσουμε αναλυτικά τον πίνακα των συμμετεχόντων εταιρειών και συλλόγων στο συνέδριο. Οι εθνικοί σύλλογοι-μέλη EFPPA είναι οι εξής: Berufsverband Osterreichischer Psychologinnen und Psychologen, Belgische Fédération van Psychologen-Federation Belge des Psychologues, Dansk Psykologforening, Union of Estonian Psychologists, Suomen Psykologiitto ry, Association Nationale des Organisations des Psychologues, Berufsverband Deutscher Psychologen E.V., Magyar Pszichologiai Tarsasag, Association of Icelandic Psychology, Psychological Society of Ireland, Italian Network of Professional Psychologists' Associations, Berufsverein der Psychologien Liechtensteins, Association des Psychologues Diplômés, Malta Union of Professional Psychologists, Nederlands Instituut van Psychologen, Norsk Psykologforening, Polskie Towarzystwo Psychologiczne, Sindicato Nacional dos Psicologos, Drustvo Psihologov Slovenije, Colegio Oficial dos Psicólogos, Sveriges Psykologförbund, Föderation der Schweizer Psychologen, Turkish Psychologists Association, και ο Σύλλογος Ελλήνων Ψυχολόγων.

Participating Associations από την Ευρώπη ήταν: Albanian Psychological Association, the Belgian Psychological Society, Bulgarian Psychological Association, ο Σύνδεσμος Ψυχολόγων Κύπρου (ο οποίος εκλέχθηκε μέλος της EFPPA στο συνέδριο), Deutsche Gesellschaft für Psychologie, European Association for Behavioural and Cognitive Therapies, European Association for Research in Learning and Instruction, European Association of Cognitive Ergonomics, European Association of Decision Making, European Association of Experimental Social Psychology, European Association of Personality Psychology, European Association of Psychological Assessment, European Association of Work and Organizational Psychology, European Brain and Behaviour Society, European Group Analytic Training Institutions Network, European Health Psychology Society, European Society for Developmental Psychology, European Society for the Cognitive Sciences of Music, European Society for the Study of Cognitive Systems, Forum Européen de l'Orientation Académique-PSYCHE, Russian Society of Psychologists, Serbian Psychologicals, Society, Slovakian Psychological Association, Stress and Anxiety Research Society, Turkish Psychological Association, European Association of Psychology Student Associations και η Ελληνική Ψυχολογική Εταιρεία.

Έλαβαν επίσημα μέρος στο συνέδριο γνωστές ψυχολογικές εταιρείες, ορισμένες διεθνείς και άλλες εθνικές. Θεωρούμε μεγάλη τιμή για το συνέδριο την απόφαση της American Psychological Association να συμμετάσχει ως Participating Association. Νομίζουμε ότι είναι η πρώτη της συμμετοχή με

αυτή τη σχέση σε συνέδριο στην Ευρώπη. Ευχαριστούμε θερμά τον Αντιπρόεδρο και Διευθύνοντα Σύμβουλο Raymond Fowler για τη βοήθειά του αυτή. Κύριοι ομιλητές της ήταν ο πρόεδρος της, Robert Resnick, και ο πρώην πρόεδρος Charles Spielberger. Άλλες εταιρείες ήταν: Association of Therapeutic Communities, Canadian Psychological Association, Group Analytic Society, International Association for Cross-Cultural Psychology, International Council of Psychologists, International Family Therapy Association, International Society for Psychophysics, International Test Commission, Society for the Exploration of Psychotherapy Intergration, και World Association for Psychosocial Rehabilitation.

Οι διαλέξεις, τα συμπόσια, οι ανακοινώσεις, οι αναρτημένες εργασίες, και τα workshops του συνεδρίου, που υπερβαίνουν συνολικά τις 2.100 παρουσιάσεις, καλύπτουν 29 επιστημονικές περιοχές της ψυχολογίας και προέρχονται από όλους τους τομείς άσκησης της ψυχολογικής γνώσης: θεωρία, έρευνα, εφαρμογές και εκπαίδευση. Ενδεικτικά, θα αναφέρουμε τους επιστημονικούς τομείς της ψυχολογίας με τους μεγαλύτερους αριθμούς ανακοινώσεων: Κοινωνική Ψυχολογία - 192, Εξελικτική Ψυχολογία - 189, Κλινική Ψυχολογία - 149, Ψυχολογία της Υγείας - 138, Εκπαιδευτική Ψυχολογία - 134, Οργανωτική και Ψυχολογία της Εργασίας - 131, Διαπολιτιστική Ψυχολογία - 128, Προσωπικότητα και Ατομικές Διαφορές - 114, Ψυχοθεραπεία - 102, Γνωστική Ψυχολογία - 99, Ψυχομετρική Αξιολόγηση - 91, Επαγγελματικά Θέματα του Ψυχολόγου - 76, Σχολική Ψυχολογία - 68.

Όπως ήδη σημειώθηκε, οι ανακοινώσεις στο συνέδριο κάλυψαν τόσο την έρευνα όσο και τις εφαρμογές της ψυχολογίας στο σύγ-

χρονο κόσμο. Επιπλέον, με το θεσμό του Participating Association δόθηκε η δυνατότητα στα διοικητικά συμβούλια των εταιρειών να επιλέξουν όχι μόνον τον κύριο ομιλητή τους αλλά και ανακοινώσεις και συμπόσια τα οποία εκπροσώπησαν την κάθε εταιρεία ή σύλλογο. Αυτό είχε ως άμεση συνέπεια να παρουσιαστούν στο συνέδριο θέματα που εκπροσωπούν τις πιο επίκαιρες τάσεις της ψυχολογικής γνώσης στη σύγχρονη Ευρώπη, με άλλα λόγια, να προβληθεί η ταυτότητα της σύγχρονης Ευρωπαϊκής Ψυχολογίας.

Παραθέτουμε τις σημαντικότερες αυτές παρουσιάσεις: Ingrid Lunt, Πρόεδρος της EFPPA, *Competent to practice in psychology?*, Kurk Pawlik, Πρόεδρος της IUPsyS, *Ambulatory testing: Psychological assessment outside the laboratory*, Bernhard Wilpert, Πρόεδρος IAAP, *Psychology in high hazard work systems: Contributions to safety and reliability*, Gian Vittorio Caprara, European Association of Personality Psychology, *Further reflections on present status and challenges of personality psychology*, Elmar Cohors-Fresenburg, European Association of Cognitive Ergonomics, *Individual differences in cognitive structures and the effect on business reengineering*, Maya Bar-Hillel, European Association of Decision Making, *Why are people reluctant to trade lottery tickets?*, George Butterworth, Πρόεδρος, European Society for Developmental Psychology, *Pointing, joint visual attention and referential communication in human infancy*, Monique Boekaerts, European Association for Research in Learning and Instruction, *Teaching students self-regulated learning: A major success in applied research*, Robert Roe, Πρόεδρος,

European Association of Work and Organizational Psychology, *Work and organisational psychology at the cross-roads*, Terje Sagvolden, European Brain and Behaviour Society, *Comparative research on childhood hyperkinesis/attention deficit disorder*, Fernando Silva, European Association of Personality Assessment, *The assessment of interpersonal dimensions of psychology*, Joop Van der Pligt, European Association of Experimental Social Psychology, *Perceived risk, unrealistic optimism and behaviour*, Gery d' Ydewalle, Πρόεδρος, Belgian Psychological Society, *A more positive look at memory and age*, Matthias Jerusalem, Πρόεδρος, *Stress and Anxiety Research Society*, *Stress, emotions and health in critical life transition*, Marie Johnston, Πρόεδρος, European Health Psychology Society, *Models of physical disability*, Ype H. Poortinga, πρώην Πρόεδρος της EFPPA, *Cultural diversity in Europe: Extrapolations from cross-cultural research for professional psychology*, Damian Kovac, Σλοβακία, *Quality of the environment and quality of life*. Iver Hand, European Association for Behavioural and Cognitive Therapies, *Strategic-systemic behavior therapy for Obsessive-Compulsive Disorder*, Winfrid, Huber, Πρόεδρος, Society for the Exploration of Psychotherapy Integration, *Where is psychotherapy integration going in Europe?*, Rex Haigh, Association of Therapeutic Communities, *The Matrix in the milieu: The ghost in the machine. Group analytic principles for therapeutic communities*, Geoff Lindsay, Πρόεδρος, British Psychological Society, *Developing an ethical psychological practice*, Jason Maratos, Group Analytic Society, *The work of the group conductor: Does it lead to*

professional burn out or to enrichment?, Jerzy S. Pawlik of the European Group Analytic Training Institutions Network, *The situation of the psychologist in Eastern Europe today*. Gerhart Rott, Πρόεδρος, Forum Europeen de l' Orientation Academique-Psyche, *Interaction between emotion, cognition and behaviour as a focus for higher education and in student counselling*, Yuri M. Zabrodin, Πρόεδρος, Society of Psychologists of Russia, *Human resources management during the transitional period in Russia*, Gerry Stimson, *HIV-1, AIDS and drug use: Key issues for social and behavioural scientists*.

Ορισμένες από τις ομιλίες διακεκριμένων μη-ευρωπαίων ψυχολόγων ήταν: Albert Bandura, ΗΠΑ, *Reflections on human agency*, Charles D. Spielberger, ΗΠΑ, *Anger, hostility, disease and cancer*, Χάρης Τριάντης, ΗΠΑ, *The psychological measurement of cultural syndromes*, Raymond D. Fowler, ΗΠΑ, *Psychology as a health-care profession*, John Berry, Καναδάς, *Immigrant psychological adaptation*, Paul T. Costa, ΗΠΑ, *Still stable after all these years: Implications of personality stability for theoretical and applied psychology*, Robert Sternberg, ΗΠΑ, *Styles of thought*.

Μερικά από τα σημαντικότερα συμπίοσια ήταν των: Gerd Pulverich, Berufsverband Deutscher Psychologen e.V., *General outline of law for psychologists in Europe*, Bernhard Wilpert και Harry Triandis, IAAPM, *Societally significant applications of psychology*, Janos Laszlo, EAESP, *Cultural social psychology*, Maria Fornas Santacana, EAPA, *Topics on psychological assessment in children and adolescents*, Ana Julia Garriga-Trillo, ISP, *Individual differences in psychophysics*, P. Robert-Jan Simons και

Marja Vauras, EARLI, *Metacognitive training*, Geldolph A. Kohnstamm, Ολλανδία, *The development of the structure of temperament and personality from infancy to adulthood*, Colwyn Trevarthen, Σκοτία, *The foundations of infant communication: Observations, theory and applications*, Paul G. Schmitz, Γερμανία, *Adaptation processes in ethnic groups: Impact of national and cultural identity*, Glynis Breakwell, EAESP, *European social and political identity: Social psychological perspectives*.

Στο σημείο αυτό θέλουμε να παρουσιάσουμε την εξέχουσα συμβολή Ελλήνων ψυχολόγων, και κυρίως των μελών της ΕΛΨΕ. Ομιλίες: I.N. Παρασκευόπουλος, Πρόεδρος της ΕΛΨΕ, *A model of the effective teaching of inter-gender relations in schools*, Μίκα Χαρίτου-Φατούρου, *Cults: The new slavery in meta-industrial societies*, Άννα Παταμιάνου, *Psychic links, somatic bindings*, Λάμπρος Χουσιιάδας, *Recent development of psychology in Greece*, Χάρης Κατάκη, *Integrative scientific paradigms and their implications for research, practice and training of psychotherapy*. Συμπόσια: Δημ. Γεώργας και Μαρίνα Μανθούλη, *Goals, challenges and trends of scientific and professional psychology in the 21th century*, Ανδρέας Δημητρίου, *Cognitive developmental psychology: Implications and applications for education*, Βασίλειος Φθενάκης, Γερμανία, *Divorce in European countries: Consequences for parents and children*, Φωτεινή Τσαλίκουλου, *Psychosocial paradigms in AIDS research*, Λουκία Μπεζέ, *Experts' opinions and court decisions*, Ιορδάνης Καβαθατζόπουλος, Σουηδία, *New developments in moral psychology*, Αναστάσιος Σταλίκας, Καναδάς, *Ethnic identity, self-esteem and academic*

achievement, Στέλλα Βοσνιάδου, και Wolfgang W. Schnotz, EARLI, *Conceptual change*, Jacqueline Barus-Michel, Γαλλία, Κλήμης Ναυρίδης, *Process of identity and social change*, Stan Maes και Τάνια Αναγνωστοπούλου, EHPS, *Health promotion*, Κώστας Πόρποδας, *Cognitive and linguistic aspects of dyslexia*, Σοφία Χριστακοπούλου, *Conceptualization and operationalization of family structure and functioning across cultures*, Ιωάννης Αδαμόπουλος, IACCP, *Psychology and culture: The search for appropriate paradigms*, Γιάννης Παπαμιχαήλ και Δημήτρης Ψίλλος, *The acquisition of knowledge regarding nature*, Νίκη Θωμά, Κύπρος, *Themes arising from the Turkish invasion in Cyprus in 1974*, Αφροδίτη Ξηρομερίτου, *Cross-cultural data with populations who have special psychoeducational needs*, Θάλεια Δραγώνα, *Promotion of children's early psychosocial development*, Δημήτρης Νατσόπουλος, *Language ability with specific populations*, Ιωάννα Πιπεριά, *Personality assessment with the MMPI*, Ιωάννης Νέστορος, *Psychotherapy research update*, Ελένη Τζαβάρα, ANOP και ΣΕΨ, *From the picture to the professional identity of psychologists in Europe*, Στάμος Παπαστάμου, EAESP, *Social psychology of political behavior*, Marisa Zavalloni, Καναδάς, και Αναστασία Ρήγα, *Identity processes and the social context*, Μαρία Παναγιώτου, *Stimulating creativity in the classroom*, Αναστασία Καλαντζή-Αζίζι, *Psychological counselling in higher education*.

Από τις σημαντικότερες στιγμές του συνεδρίου ήταν η απονομή του «Αριστείων Ψυχολογίας Αριστείων» στον Pieter J. D. Drenth του Frije Universiteit of Amsterdam, από τον Υπουργό Παιδείας Γιώργο Παπανδρέου κατά την εναρκτήρια τελετή στην

Πνύκα. Η Οργανωτική Επιτροπή του Συνεδρίου δημιούργησε το Αριστείο με σκοπό την αναγνώριση της επιστημονικής προσφοράς στην ψυχολογία ενός διακεκριμένου ψυχολόγου. Η Περιγραφή: *...in recognition of your distinguished contributions to psychology as both a science and profession; of your outstanding contributions to theory, research and professional application, specifically in organizational psychology, but extending to other areas of psychology; of your contributions as president of international associations of psychology, as Rector Magnificus of the Frije Universiteit of Amsterdam, and as President of the Royal Academy of the Netherlands; and of your activities in the advancement of psychology among the arts and sciences in Europe and throughout the world. The title of the Aristotle Lecture in Psychology was, Psychology as a science: Truthful or useful?*

Πρέπει να σημειωθεί ότι η Πρόεδρος της EFPPA, Ingrid Lunt, πρότεινε επίσημα το Αριστοτέλειον Ψυχολογίας Αριστείον να γίνει θεσμός, να επιλέγεται το διακεκριμένο πρόσωπο από το Διοικητικό Συμβούλιο της EFPPA, αλλά το αριστείο να απονέμεται από τους προέδρους της ΕΛΨΕ και του ΣΕΨ. Το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΛΨΕ, στη συνεδρία της 7-10-95, αποφάσισε να απονεμίσει το Αριστοτέλειον Ψυχολογίας Αριστείον, σε συνεργασία με τον ΣΕΨ στα Πανευρωπαϊκά Συνέδρια Ψυχολογίας.

Η Εναρκτήρια Τελετή του συνεδρίου έγινε στο λόφο της Πνύκας, Κυριακή 2 Ιουλίου, 1995 στις 8.00 μ.μ. σε ακροατήριο περίπου 2.000 ατόμων, από 70 χώρες. Οι Πρόεδροι του Συνεδρίου, Δημήτριος Γεώργας της ΕΛΨΕ και Μαρίνα Μανθούλη του ΣΕΨ, χαιρέτησαν τους συνέδρους. Στη συνέχεια ακολούθησαν: η εισήγηση της Προέδρου της

EFPPA, η απονομή του «Αριστοτέλειον Ψυχολογίας Αριστείον», ο χαιρετισμός προς τους συνέδρους του Δημάρχου της Αθήνας Δημήτρη Αβραμόπουλου, και τέλος ο χαιρετισμός του Υπουργού Παιδείας Γιώργου Α. Παπανδρέου. Με τη δύση του ηλίου ακολούθησε στο λόφο της Πνύκας η δεξίωση προς τιμή των συνέδρων. Τη Δευτέρα, 3 Ιουλίου, παραχώρησε ο Δήμαρχος Αθηναίων δεξίωση προς τιμή των προέδρων των συμμετεχόντων εταιρειών, και των κυρίων ομιλητών.

Θα ήταν χρήσιμο να προσπαθήσουμε να αποτιμήσουμε, ποια είναι τα κύρια συμπεράσματα από το Τέταρτο Πανευρωπαϊκό Συνέδριο Ψυχολογίας. Πρώτον, το συνέδριο ήταν αναμφισβήτητα μια μεγάλη επιτυχία. Ο αριθμός των συνέδρων πλησίασε τους 3.000, κυρίως από το εξωτερικό, και πιο συγκεκριμένα από 60 περίπου χώρες. Οι κύριες ομιλίες και τα συμπόσια, σύμφωνα με τις μαρτυρίες πολλών ξένων συναδέλφων, ήταν σε πολλές περιπτώσεις, πρωτοποριακές και με μεγάλο επιστημονικό ενδιαφέρον.

Δεύτερον, πιστεύουμε ότι το συνέδριο αυτό θα θεωρείται πρότυπο οργάνωσης για τα επόμενα Πανευρωπαϊκά Συνέδρια Ψυχολογίας. Ο θεσμός των Participating Associations έχει ήδη υιοθετηθεί από το Πέμπτο Πανευρωπαϊκό Συνέδριο που θα πραγματοποιηθεί στο Δουβλίνο, τον Ιούλιο 1997. Για τους λόγους αυτούς, αλλά και επειδή η δομή του συνεδρίου έδωσε ευκαιρίες για ανταλλαγές απόψεων ανάμεσα σε προέδρους των εταιρειών για ζητήματα της ψυχολογίας στην Ευρώπη, πιστεύουμε ότι το συνέδριο θα θεωρηθεί σταθμός στις περαιτέρω εξελίξεις μιας πανευρωπαϊκής ψυχολογικής ομοσπονδίας, η οποία θα περιλαμβάνει όχι μόνον τις εθνικές εταιρείες, αλλά και τις επιστημονικές.

Τρίτον, η υιοθέτηση του θεσμού του

«Αριστοτέλειον Ψυχολογίας Αριστείον» από την ΕΦΡΡΑ, και η απονομή του Αριστείου από την ΕΛΨΕ και το ΣΕΨ σε κάθε συνέδριο σημαίνει ότι η χώρα μας θα έχει μόνιμη σύνδεση με το συνέδριο.

Τέταρτο συμπέρασμα είναι ότι, οκτώ μήνων χρόνια μετά τη λειτουργία του πρώτου τμήματος ψυχολογίας της Κρήτης, παρατηρούμε μια αλματώδη ανάπτυξη της ψυχολογίας στον τόπο μας, δείγματα τα οποία φανερώθηκαν με μεγάλη επιτυχία στο συνέδριο. Αρκετοί συνάδελφοι από τα πανεπιστήμιά μας, από τα τμήματα ψυχολογίας αλλά και από άλλα τμήματα, και από το χώρο της

εφαρμογής της ψυχολογίας στη χώρα μας συμμετείχαν με κύριες ομιλίες, σε συμπόσια, σε άλλες δραστημιότητες του συνεδρίου. Αρκετοί συνάδελφοι έχουν ήδη συνδεθεί με ξένους συναδέλφους σε ερευνητικά και εκπαιδευτικά προγράμματα. Συνάδελφοι δημοσιεύουν τακτικά σε έγκυρα διεθνή περιοδικά. Αρκετοί συνάδελφοι κατέχουν θέσεις κλειδιά ή είναι πρόεδροι διεθνών ψυχολογικών εταιρειών. Η επιτυχής συμμετοχή των Ελλήνων ψυχολόγων στο συνέδριο ήταν δεδομένη και το συνέδριο θα πρέπει να θεωρηθεί σταθμός όπου επιδείξαμε, σε συλλογικό επίπεδο, την ενηλικίωση της ψυχολογίας.

ABSTRACT

This paper presents an overview of the 4th European Congress of Psychology held in Athens in July 1995. Specifically, it summarizes the topics presented at the Conference, the various other activities that took place at it, and the many Psychological Association that were officialy represented.

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ ΣΥΝΕΔΡΙΩΝ

- Η Πανευρωπαϊκή Εταιρεία για την Εξελικτική Ψυχολογία ανέθεσε στον Η. Μπεζεβέγκη, αναπληρωτή καθηγητή του Τομέα Ψυχολογίας του Πανεπιστημίου Αθηνών, την οργάνωση του 9ου Πανευρωπαϊκού Συνεδρίου Εξελικτικής Ψυχολογίας. Το Συνέδριο αυτό θα γίνει στις Σπέτσες, την πρώτη εβδομάδα του Σεπτεμβρίου 1999. Η ΕΛΨΕ θα είναι συνεργαζόμενη Εταιρεία. Πληροφορίες: Η. Μπεζεβέγκης, Τομέας Ψυχολογίας, Φιλοσοφική Σχολή, Πανεπιστημιούπολη, Ιλίσια, 157 84, Αθήνα.
- Το 8ο Παγκόσμιο Συνέδριο της Διεθνούς Εταιρείας Οικογενειακής Ψυχοθεραπείας διοργανώνεται από το Εργαστήριο Διερεύνησης Ανθρωπίνων Σχέσεων, με τη συνεργασία του Τομέα Ψυχολογίας του Πανεπιστημίου Αθηνών και του Αθηναϊκού Κέντρου Μελέτης του Ανθρώπου. Το συνέδριο θα πραγματοποιηθεί στην Αθήνα, στη Φιλοσοφική Σχολή, στις 4-7 Ιουλίου 1996, ενώ 9-10 Ιουλίου θα πραγματοποιηθούν ταυτόχρονα συμπόσια με διαφορετικά θέματα σε διαφορετικές ελληνικές τοποθεσίες: Μυτιλήνη, Χαλκιδική, Σαντορίνη, Μύκονο, Κρήτη, Κυλλήνη. Οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να επικοινωνήσουν με το Εργαστήριο Διερεύνησης Ανθρωπίνων Σχέσεων στα τηλέφωνα 8063665 και 6129290, και στο Fax 8062113.
- Το Νοέμβριο του 1996 θα οργανωθεί υπό την αιγίδα της ΕΛΨΕ Συνέδριο Κοινωνικής Ψυχολογίας στους Δελφούς. Πρόεδρος του Συνεδρίου είναι ο Δ. Γεώργας, πρόεδρος της οργανωτικής επιτροπής είναι ο Κ. Ναυρίδης και πρόεδρος της επιστημονικής επιτροπής ο Σ. Παπαστάμου. Όσοι συνάδελφοι επιθυμούν να συμμετέχουν παρακαλούνται να επικοινωνήσουν με τον κ. Κ. Ναυρίδη, Πανεπιστήμιο Αθηνών, Τμήμα Επικοινωνίας και Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης, Σταδίου 5. 105 62 Αθήνα, Fax: 3220820.
- Στις 26-30 Αυγούστου 1997, θα οργανωθεί στην Αθήνα το 7ο Συνέδριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη Μάθηση και τη Διδασκαλία (EARLI). Πρόεδρος της EARLI και του Συνεδρίου είναι η Στέλλα Βοσνιάδου. Όσα μέλη θα ήθελαν περισσότερες πληροφορίες μπορούν να επικοινωνήσουν με την κ. Βοσνιάδου στη διεύθυνση: Πανεπιστήμιο Αθηνών, Ιπποκράτους 44, 106 80 Αθήνα, Fax 3640719.
- Το 3ο Ευρωπαϊκό Συνέδριο της Συμβουλευτικής θα πραγματοποιηθεί στην Αθήνα στις 27-29 Σεπτεμβρίου 1996. Οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να επικοινωνήσουν με την Ελληνική Εταιρεία Συμβουλευτικής στο Fax 6477221.
- Συμπόσιο με θέμα «Το Πένθος στη Ζωή μας» οργανώνεται στις 28 Σεπτεμβρίου 1996, από την Εταιρεία για τη Φροντίδα Παιδιών και Οικογενειών στην Αρρώστια και το Θάνατο «Μέριμμα» και το International Work Group on Death, Dying and Bereavement. Πρόεδρος της Οργανωτικής επιτροπής είναι η Δανάη Παπαδάτου. Πληροφορίες στο Fax 7777545.
- Το Συνέδριο της IUPsyS, *International Congress of Psychology*, πραγματοποιείται στο Μόντρεαλ, Καναδά από 16-21 Αυγούστου 1996. Πληροφορίες: Congress Secretariat, Psychology '96, National Research Council Canada, ON, Canada K1A 0R6.
- VIII Πανευρωπαϊκό Συνέδριο Εξελικτικής Ψυχολογίας, που θα γίνει στη Rennes, Γαλλία, 3-7 Σεπτεμβρίου 1997. Πληροφορίες στη διεύθυνση: M. Deleau, VIII European Conference on Developmental Psychology, Université Rennes 2-Haute Bretagne 6, Avenue Gaston Berger 350 43 Rennes cedex.

ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΓΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΕ ΤΕΥΧΟΣ ΤΗΣ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ
ΑΦΙΕΡΩΜΕΝΟ
ΣΤΗΝ ΕΞΕΛΙΚΤΙΚΗ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ

Πρόκειται να εκδοθεί ένα ειδικό τεύχος με τίτλο «Θέματα Εξελικτικής Ψυχολογίας» υπό την επιμέλεια των Η. Μπεζεβέγκη και Φ. Μόττη. Όσοι συνάδελφοι ενδιαφέρονται να υποβάλουν την εργασία τους, παρακαλούνται να επικοινωνήσουν με τους επιμελητές στη διεύθυνση: Τομέας Ψυχολογίας, Τμήμα Φιλοσοφίας, Παιδαγωγικής και Ψυχολογίας, Πανεπιστήμιο Αθηνών, Πανεπιστημιόπολη, 157 84 Αθήνα, Fax 7248797.

Δεκτές μπορούν να γίνουν ανακοινώσεις που θα παρουσιαστούν στο 5ο Συνέδριο Ψυχολογικής Έρευνας, Πάτρα, Μάιος 1996.